

Duurzaamheid is meer dan energieneutraal

Wanneer duurzaamheid het onderwerp van gesprek is, betreft dit vaak het gebouw. Hierbij kan gedacht worden aan:

- energieleverende gebouwen (energieopwekking d.m.v. wind, zon, aardwarmte etc.)
- vergroenen openbare ruimte voor verkoeling (schoolpleinen en daken)
- circulair bouwen (slim hergebruik van grondstoffen, flexibiliteit en demontabel ontwerpen).

Circulariteit is de meest verregaande vorm van duurzaam bouwen. Voorwaarde of subdoel is dat we uitputting voorkomen van voorraden: grondstoffen, fossiele brandstoffen, 'schone' lucht, water, bodem en biodiversiteit. Dit bereiken we door circulair te bouwen en te beheren: voorraden in een gesloten kringloop houden en dat zonder schadelijke emissies naar lucht, water en bodem.

Aanbestedingswet biedt mogelijkheden om duurzaamheidseisen te stellen

De Aanbestedingswet biedt opdrachtgevers de mogelijkheid om met EMVI criteria¹ duurzaamheid serieus mee te laten wegen in aanbestedingen. De opdrachtgever formuleert selectiecriteria en gunningscriteria waaraan de offertes moeten voldoen.

Voor het criterium duurzaamheid worden extra punten toegekend en is daarmee medebepalend voor de totaalscore. Wanneer als gevolg van duurzaamheidsmaatregelen het offertebedrag uitstijgt boven het budget, is dat echter nadelig voor de aanbieder. Hiermee wordt voorkomen dat het budget overschreden gaat worden ten gevolge van dit aanvullende criterium. Er zijn steeds meer voorbeelden van projecten waar aanbidders er steeds beter in slagen om met behoud van kwaliteit aan extra duurzaamheidseisen kunnen voldoen. Bijkomend voordeel is dat een aanbestedingstraject met duurzaamheidsfactoren ook eerder inschrijvers aantrekt die ervaring hebben met dit soort trajecten.

Voorbereiding

Het schoolbestuur is bouwheer. Het bepalen van de duurzaamheidsaspecten die mee worden gewogen doen we als schoolbestuur en gemeente Berkelland samen in de voorbereiding op de aanbesteding. Hierbij wordt gedacht aan het organiseren van een workshop en een marktconsultatie op het gebied van duurzame innovaties. De beste ideeën kunnen vervolgens worden meegenomen.

Concrete zaken waar nu aan denken die in de weging bij de aanbesteding kunnen worden meegenomen zijn:

- Realiseren van een goed binnenklimaat met zo min mogelijk installaties (kan ook een positieve invloed hebben op de exploitatie).
- Waarderen van circulair bouwen door restwaarde toe te kennen aan het gebouw (waardevaste materiaaltoepassing door toekomstig hergebruik). Aanvullend hieraan zou een materialenpaspoort (MadaStar) verplicht kunnen worden gesteld.
- Eisen stellen aan toe te passen materialen (bijvoorbeeld alleen FSC-hout, halogeenvrije bekabeling, 100% betongranulaat als ingrediënt voor beton, insteken op een houten constructie etc.)
- Toepassen van een systeemscore zoals GPR waarbij aan een minimale score moet worden voldaan.

Dit uiteraard met in acht name van behoud van de "normale kwaliteit" zodat duurzaamheid niet ten koste gaat van de afwerking en kwaliteit van gebruik. Uitgangspunt is dat de markt kan worden uitgedaagd om duurzaamheid toe te voegen binnen het prijsplafond.

¹ De afkorting EMVI staat voor Economisch Meest Voordelige Inschrijving. De term wordt gebruikt om aan te geven dat een aanbesteding niet 100% op de laagste prijs wordt gegund. Met EMVI doelt de aanbestedende dienst op kwaliteit. Ze vragen dan vaak om een plan van aanpak waarin de aanbiedende partij weergeeft hoe men een bepaald project gaat aanpakken. Voor dit plan krijgt de aanbieder punten. Deze punten worden gewogen t.o.v. de aangeboden prijs. De partij met de beste prijs-kwaliteitsverhouding wint de aanbesteding.